

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **N. H. P.**, zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 7. 2019, č. j. 60 Az 23/2019 - 61,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 3. 2019, č. j. OAM-49/LE-BA02-P08-2019, byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Současně žalovaný konstatoval, že k posouzení žádosti žalobce je, podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém členském státu (dále jen „dublinkské nařízení“), příslušné Rumunsko.

[2] Žalobce následně podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 22. 7. 2019, č. j. 60 Az 23/2019 – 61, zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní proti rozsudku krajského soudu brojí kasační stížností spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel podal, jelikož se domnívá, že v Rumunsku jeho žádost o mezinárodní ochranu nebude posouzena řádně a on bude nucen k návratu do vlasti, kde se obává nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel rovněž odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 - 39, které se zabývalo důvodností odkladného účinku v případě kasační stížnosti proti rozsudku, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí o zastavení azylového řízení, jehož následkem má

být předání žadatele o mezinárodní ochranu do jiného členského státu schengenského systému. Konkrétně stěžovatel ve svém návrhu na přiznání odkladného účinku citoval následující část usnesení: „*Nejvyšší správní soud shledal návrh stěžovatele důvodným. Přihlédl zejména k tomu, že podání kasační stížnosti nemá v této věci odkladný účinek ze zákona a v důsledku nepřiznání odkladného účinku by stěžovateli hrozila bezprostřední a nenahraditelná újma spočívající v tom, že by byl nucen k návratu do země, která mu podle jeho názoru nezajistí plný rozsah procesních práv v azylovém řízení. Nejvyšší správní soud zároveň neshledal, že by se přiznání odkladného účinku dotklo práv třetích osob nebo bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem; nic takového ostatně nenamítl ani žalovaný ve svém vyjádření.*“

[5] Stěžovatel má za to, že není důvod se od výše uvedené rozhodovací praxe odchýlovat. Stěžovatel dále uvádí, že pokud by odkladný účinek kasační stížnosti přiznán nebyl, musel by vycestovat do Rumunska a nemohl by v České republice vyčkat výsledku soudního řízení a využít tak svých procesních práv. Následně by byl nucen podvolit se realizaci deportace z Rumunska do Vietnamu, čímž by došlo k nenapravitelnému zásahu do jeho práv a k ohrožení jeho osoby. Dle stěžovatele nemůže mít přiznání odkladného účinku závažný dopad do práv jiných subjektů.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že je přesvědčen, že účinky pravomocného rozhodnutí neznamenají pro stěžovatele zásadní újmu. Dle žalovaného stěžovateli v Rumunsku žádné mučení, nelidské či ponižující zacházení či trestání ve smyslu zákona o azylu nehrozí. K tomu dodává, že Rumunsko je považováno za bezpečnou zemi; na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Rumunska, jak to učinil například zcela jednoznačně v případě Řecka. Žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl.

[7] Podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá kasační stížnost v daném případě ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[9] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny. Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocného rozhodnutí žalovaného nucen opustit území České republiky a vycestovat zpět do Rumunska, jakožto státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu dle čl. 3 dublinského nařízení. Stěžovatel se obává nebezpečí vážné újmy, jelikož má za to, že v Rumunsku nemůže být jeho věc řádně posouzena a nebude mu tak zajištěn plný rozsah procesních práv v azylovém řízení.

[10] Nejvyšší správní soud má za to, že pro řádný výkon práva stěžovatele na spravedlivý proces může být podstatné, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen jemu ustanoveným advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. V případě stěžovateli hrozícímu vycestování z území České republiky nelze vyloučit, že by efektivní výkon zmiňovaných práv pro něj mohl být v důsledku tohoto přemístění komplikovaný, zvláště pak za situace, kdy mu zdejší soud usnesením ze dne 26. 8. 2019, č. j. 5 Azs 308/2019 - 12, uložil, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnil blanketní kasační stížnost, což může jen stěží učinit jinak, než právě ve spolupráci s ustanoveným zástupcem. Nejvyšší správní soud proto shledává možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nutného vycestování z území České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. S ohledem na nutnost vycestování z České republiky stojí v daném případě proti újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je totiž rozhodnutím prozatímní povahy, a tedy pouze dočasně oddaluje nutnost vycestování stěžovatele z České republiky, pokud by byla kasační stížnost stěžovatele zamítnuta.

[12] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, což vyvolává právní následky stanovené v § 78b zákona o azylu.

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 16. září 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu